

1
Ak word

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Datum
4 maart 2026

Onze referentie
2026- [redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Bijlage(n)
9

Aan Minister van SZW

nota

Voortgangsrapportage Armoede en Schulden

Aanleiding

In verband met de begrotingsbehandeling SZW en het commissiedebat Armoede- en schuldenbeleid op 26 maart wordt gestreefd om begin maart de eerste voortgangsrapportage (VGR) van het Nationaal Programma Armoede en Schulden (NPAS) aan de Tweede Kamer te sturen. Het doel van de voortgangsrapportage is om een totaalbeeld van de voortgang van het programma te geven op het niveau van vijf programmalijnen. Naast deze rapportage wordt er ook een Monitor Armoede & Schulden verstuurd met daarin de actuele armoede- en schuldencijfers, naast een aantal andere bijlagen.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u in te stemmen met de Kamerbrief aan TK en EK, en de voortgangsrapportage en de bijbehorende oplegbrieven te ondertekenen.
- Wij adviseren u in te stemmen met ondertekening van de voortgangsrapportage mede namens de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.
- Wij adviseren u om de brief te versturen voor de begrotingsbehandeling van SZW, omdat via deze voortgangsbrieven moties worden afgedaan waarvan toegezegd is om de Kamer hiervoor voorafgaand aan de begrotingsbehandeling te informeren (zie bijlage 5)
- Wij adviseren u in te stemmen met de appreciatiebrief bij het rapport 'Validiteit, proportionaliteit, doelmatigheid en doeltreffendheid van ophogingen'. Vanwege de inhoudelijke samenhang adviseren wij de reactie, mede namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, gelijktijdig, maar op verzoek van het ministerie van JenV wel separaat van de voortgangsrapportage NPAS aan de Tweede Kamer te verzenden.

Proces

- SZW stuurt periodiek een stand van zaken aan de Tweede Kamer rondom het armoede- en schuldenbeleid. Deze VGR biedt inzicht in de voortgang van het programma Nationaal Programma Armoede en Schulden en beslaat de periode 1 juli t/m 31 december 2025.
- In de oplegbrief bij de voortgangsrapportage zijn de hoofdpunten uit het coalitieakkoord 'Aan de slag' op het terrein van armoede en schulden verwerkt. De inzet uit het coalitieakkoord sluit goed aan op de maatregelen die met het Nationaal Programma in gang zijn gezet.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Voortgangsrapportage Armoede en Schulden

Pagina: 1

Nummer: 1

Auteur: Vijlbrief, J.A. Onderwerp: Free Hand

Datum: Onbepaald

- De stuurgroep Nationaal Programma Armoede en Schulden (DG-niveau) heeft op 28 januari ingestemd met de voortgangsrapportage. De stuurgroep bestaat momenteel uit SZW, OCW, VWS, BZK, JenV, FIN, VNG, Divosa en CJIB (namens de partijen die deelnemen aan het samenwerkingsverband Clustering Rijksincasso¹).
- Directie FEZ heeft medeparaaf verleend, en inhoudelijk is de voortgangsrapportage afgestemd met directies ASEA, WR en SV.
- Uw ambtsvoorganger heeft de verzending van de voortgangsrapportage aan u overgelaten.
- De VGR bevat nog één PM over het energiefonds. Parallel aan deze nota ontvangt u een nota over het energiefonds. Naar aanleiding daarvan dient de tekst te worden aangevuld.

Datum
4 maart 2026

Onze referentie
2026-

1

leesproef

Kernpunten

- Het Nationaal Programma Armoede en Schulden is op 6 juni 2025 door de staatssecretaris van Participatie & Integratie aan de Tweede Kamer gestuurd², en bouwde voort op de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden van 2022-2025³. Met het Nationaal Programma is de ambitie gesteld om de toename van (kinder)armoede te voorkomen, de langetermijneffecten van armoede tegen te gaan en mensen in armoede te helpen vooruit te komen. En als er schulden ontstaan, moeten er drie dingen beter: een kleine vordering moet klein blijven, mensen met schulden moeten overzicht houden, en er moet snelle en goede schuldhelpverlening beschikbaar zijn. In het Nationaal Programma richten we ons in het bijzonder op werkenden, jongeren en kinderen en Caribisch Nederland.
- De voortgangsrapportage geeft feitelijk weer welke stappen sinds de aanbidding van het Nationaal Programma zijn gezet. Het gaat hierbij onder meer om de inzet op het terrein van werkenden met een laag inkomen, het vereenvoudigen en versterken van het (gemeentelijk) armoedebeleid en de inzet voor gezinnen in een kwetsbare positie. Voor schulden gaat het o.a. over het schuldenoverzicht, landelijke pauzeknop, sociaal incasseren en vroegsignalering.
- Het vorige kabinet heeft (als uitkomst van een overleg met staatssecretaris VWS en SZW) besloten om het voorbehoud op artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK), dat het recht van ieder kind op sociale zekerheid en financiële ondersteuning betreft, op te heffen. Het besluit is gebaseerd op een onderzoek dat in 2024 aan de Tweede Kamer is aangeboden⁴. Dit besluit, dat een positief signaal is naar kinderen wiens ouders niet kunnen voorzien in hun onderhoud, wordt via deze rapportage openbaar gemaakt.
- We beogen de bestuurlijke afspraken over betere vroegsignalering met gemeenten en schuldeisers te ondertekenen op 23 april. We leggen u hiervoor later nog separaat een nota voor.
- Bijlage 5 gaat in op twee moties van de leden Dijk (SP) en Van Baarle (DENK), die de regering verzoeken om voor de behandeling van de SZW-begroting in het parlement (gedekte) voorstellen te doen om kinderarmoede (verder) te verlagen. In reactie op die moties geeft u aan dat het kabinet veel investeringen doet om doorbraken te realiseren op

¹ Bestaande uit: Het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB), het CAK, de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), de Sociale Verzekeringsbank (SVB), Belastingdienst, Dienst Toeslagen, en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

² Kamerstukken 2024/2025, 24515 nr 799

³ Kamerstukken II, 2021/2022, 24 515, nr. 643

⁴ De sociaalzekerheidsrechtelijke positie van minderjarigen in Nederland

grote maatschappelijke opgaves, en dat het kabinet om die te betalen van iedereen een bijdrage vraagt. Ter invulling van de motie is een doorrekening opgenomen van 3 mogelijke maatregelen om de kinderarmoedecijfers, namelijk verhogingen van het kindgebonden budget, de kinderbijslag en de huurtoeslag. De analyse laat zien dat er relatief veel geld nodig is om een beperkte verlaging van de armoedecijfers te realiseren.

Datum
4 maart 2026

Onze referentie
2026- [REDACTED]

- Afgelopen zomer heeft de Hogeschool Utrecht in opdracht van het ministerie van SZW een rapport over de validiteit van ophogingen opgeleverd (bijlage A). De belangrijkste bevindingen van dit rapport zijn:
 - Het onderzoek laat zien dat ophogingen binnen de overheid zeer verschillend zijn vormgegeven.
 - De onderliggende rechtvaardigheden voor ophogingen zijn niet altijd in lijn met de beleidsambitie om onnodige schuldenoploop te voorkomen.
 - Op onderdelen achten de onderzoekers bepaalde ophogingssystematieken disproportioneel. Dit geldt in het bijzonder voor de wettelijke verhogingen op grond van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv).
 - De onderzoekers constateren tevens dat het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) zich inspant om binnen de bestaande wettelijke kaders meer ruimte te creëren voor maatwerk en het voorkomen van ophogingen. Het gaat hierbij om twee maatregelen: de mogelijkheid om in uitzonderlijke situaties tot (gedeeltelijke) kwijtschelding van verhogingen over te gaan, en de kosteloze betalingsherinnering die als pilot bij het CJIB van start gaat in juli 2026.
- Gezien het tijdsverloop sinds de afronding van dit ophogingen onderzoek, is een spoedige verzending van de appreciatie en het rapport aan de Tweede Kamer gewenst. De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid is beleidsverantwoordelijk voor de systematiek van ophogingen van verkeersboetes. Omdat dit een belangrijk onderdeel van het onderzoek is, wordt de kabinetsreactie mede namens de staatssecretaris van JenV verzonden. Vanwege de inhoudelijke raakvlakken met het NPAS is de besluitvorming over dit rapport gekoppeld aan de huidige voortgangsrapportage. Hoewel de besluitvorming integraal plaatsvindt, wordt de appreciatie op verzoek van het ministerie van JenV — gelijktijdig maar separaat van de VGR aan de Kamer verzonden.

Bijlagen

Volgnr	Naam	Actie
1	Eerste voortgangsrapportage Nationaal Programma Armoede en Schulden	Verzenden aan TK en EK
2	Monitor Nationaal Programma Armoede en Schulden	Verzenden aan TK en EK
3	Factsheet Nationaal Programma Armoede en Schulden	Verzenden aan TK en EK
4	Tweede Monitor Kindergarantie	Verzenden aan TK en EK
5	Moties armoededefinitie en kinderarmoede	Verzenden aan TK en EK
6	Evaluatie subsidieregeling Financiële Educatie	Verzenden aan TK en EK
7	Rapportage Gezinnen in een Kwetsbare Positie	Verzenden aan TK en EK
8	Beleidskeuze uitgelegd: betere vroegsignalering	Verzenden aan TK en EK

9	Rapport verkenning Gemeentelijk Minimabeleid (NIBUD)	Verzenden aan TK en EK

Datum
4 maart 2026

Onze referentie
2026-